

Patxike Ibabe Errasti

*Aramaio, Araba
(1932)*

Aurkibidea

Biografia

Uribarri auzoko Zubieta
gaineko ("Zubittagaiñeko")
baserrikoa. 22 urterekin moja
joana.

Zintak

ARA-029

- **Proiektua:** Aramaioko sineskerak eta ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lizarralde, Saioa
- **Data:** 2000-08-16
- **Iraupena:** 61 min
- **Euskarria:** Mini Disc

ARA-030

- **Proiektua:** Aramaioko sineskerak eta ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lizarralde, Saioa
- **Data:** 2000-08-16
- **Iraupena:** 30 min
- **Euskarria:** Mini Disc

ARA-127

- **Proiektua:** Aramaioko ipuinak eta kondairak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arriolabengoa, Divina
- **Data:** 2010-08-27
- **Iraupena:** 62 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Elexpuru, Juan Martin
- **Emalea:** Ozaeta Elorza, Arantza

Pasarteak

1. Eskolaz oroitzapen ona

- **Erref:** ARA-127/003
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:04:04. **Bukatu:** 00:05:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Oroitzapen ona du eskolaz. Eskola denboran "mejourau" egiten zela esaten zion amak. Gogoan du behin eskolan negar egin zuela.

2. "Libiri ta Laboro"

- **Erref:** ARA-127/005
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:07:40. **Bukatu:** 00:08:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

"Libiri ta Laboro" kantua, ganaduak zaintzen zebiltzala elkarri burlaz kantatzen zena.

3. "Txutxurrutxu mañe"

- **Erref:** ARA-127/006
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:08:31. **Bukatu:** 00:09:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

"Txutxurrutxu mañe/ nun dau aittajaune" ume kantu eta jolasa.

4. "Atxia motxia"

- **Erref:** ARA-127/007
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:09:44. **Bukatu:** 00:10:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

"Atxia motxia haur-kantua eta jolasa". Jolasa nola den kontatzen du.

5. "Bin-bon belaixo"

- **Erref:** ARA-127/009
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:11:46. **Bukatu:** 00:13:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

"Bin-bon belaixo" haur kanta. Lehenengo bertsio bat eman du eta gero beste bat, osatuagoa. Gurdiaren pertika puntan jarri eta gora eta behera ibiltzerakoan ere kantatzen zuten kantu honen parte bat.

6. Purgatorioko arimak bidegurutzeetan

- **Erref:** ARA-127/014
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:20:05. **Bukatu:** 00:22:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Goizean goiz tratuarekin-eta joaten zirenek esaten zuten bidegurutzeetan erre-usaina egoten zela. Purgatorioko arimak ei ziren. Mutil bati purgatorioko arima bat irten zitzaion haren alde meza bat ateratzeko eskatuz. Erantzun zion herriko apaizak ez zuela mezarik ematen diru barik.

7. Gureiako Bertaren istorioa

- **Erref:** ARA-127/015
- **Iraupena:** 0:04:30. **Hasi:** 00:22:05. **Bukatu:** 00:26:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Gureiako legenda kontatzen du. Hango jauntxoek Berta izeneko etxeko neska bahitu eta gorde egin zuten, mutil pobre batekin ezkondu ez zedin. Mutila Ameriketara joan zen. Han diruak egin eta neska berreskuratu nahi izan zuen. Ijito batek ba ei zekien non zegoen, baina engainatu egin zuen eta diru guztiak kendu zizkion. Errege Katolikoen garaian amaitu ei ziren jauntxoek gehiegikeriak.

8. Jokoan baserria eta andrea jokatu

- **Erref:** ARA-127/017
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:28:46. **Bukatu:** 00:29:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Aisia » Taberna giroa » Jokoak

Laburpena:

Gureiako baserriak denak omen ziren jabetzakoak. Gero saldu eta kalera etorri ei ziren batzuk. Esaten dutenez, jokoan baserria eta andrea jokatzeko zutenak ere baziren.

9. Hontzaren ipuina

- **Erref:** ARA-127/019
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:30:39. **Bukatu:** 00:31:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Hontza luma barik ei zegoen. Beste txoriak errukitu eta lumak eman zizkioten. Hain dotore aurkitu zuen bere burua ze ez ziela besteei agur ere egiten. Hori dela eta besteak haserretu eta gauez irtetera behartu zuten.

10. Palanganan ito zen gizona

- **Erref:** ARA-127/020
- **Iraupena:** 0:00:19. **Hasi:** 00:31:46. **Bukatu:** 00:32:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Ba ei zen gizon bat uretara arrimatu ere egiten ez zena. Errekatik urrun beti. Azkenean palanganan ito ei zen.

11. Bizkaiko txerriaren bertsoak

- **Erref:** ARA-127/022
- **Iraupena:** 0:02:52. **Hasi:** 00:33:08. **Bukatu:** 00:36:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Aitonak Balentin Berriotxoaren kantua kantatzen zuen. Baita Bizkaiko txerriaren bertsoak. "Bizkaian egin dute prueba berria / kutxillorik gabe hiltzeko txerria..." Hainbat zati kantatzen du eta gaia azaltzen.

12. Balentin Berriotxoaren bertsoak

- **Erref:** ARA-127/023
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:36:00. **Bukatu:** 00:37:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Balentin Berriotxoaren bertsoak: "Ocañatik Manilaraino..." Bertsoetan martirizatutako Espainiako beste pertsonai batzuk ere agertzen ziren, tartea Jerónimo Hermosilla.

13. Uribarriko kanpandorrea

- **Erref:** ARA-127/026
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:38:56. **Bukatu:** 00:40:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Uribarriko kanpandorrea eraikitzen zihardutela, Mendakuko semea igo ei zen dorrera eta aitari galdetu: "zer zulotan sartuko dot?". Zulo bakarra zegoen eta jausi egin zen. Oso istorio ezaguna da.

14. Gatza sutara bota esneak gainezka egiten zuenean

- **Erref:** ARA-127/027
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:40:00. **Bukatu:** 00:41:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Laratzean zintzilik egoten zen ontzi batean egosten zen esnea. Esneak gainezka egiten bazuen, gatzontzira joan eta sutara botatzen zen gatza. Hori zen ohitura. Behiei erroibena ("mamitis") egin ez zekien ei zen.

15. Laminak Errotaberri inguruan

- **Erref:** ARA-127/029
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:44:26. **Bukatu:** 00:45:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Errotaberri inguruan muna gainean emakume oso dotoreak agertzen zitzaizkion mutil bati. Ahate-hankak zituzten.

16. Lizarraren azpian sugerik ez

- **Erref:** ARA-127/031
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:46:36. **Bukatu:** 00:47:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Lekuona apaizaren ilobak kontatu zien lizar-arbolaren azpian ez dela sugerik egoten, arbola sakratua delako.

17. Hildakoei kaxan janaria ipini bidaiarako

- **Erref:** ARA-127/032
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:47:22. **Bukatu:** 00:48:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Antzina hildakoak baratzean lurperatzen zituzten. Gero kanposantuak ipini

zituzten, hilerriak. Eta entzunda du hildako umeei hilkutxan jateko gauzak ipintzen zizkietela.

18. Katua tximiniatik behera gorulariengana

- **Erref:** ARA-127/035
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:55:35. **Bukatu:** 00:57:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Amak goruetan egiten zuen. Bera, ahalegindu arren, ezin asmatu. Emakumeak gauez elkartzen ei ziren goruetan egiteko. Urrun ere joaten ziren. Ipuin batek dio katua sartzen zela tximiniatik behera. Gizon bat ei zebilen goruetan. Katuak galdetu dio: "Gizona eta goruetan?". Hartu du makila gizonak, jo du katua, "Katue ta barriketan?". Hurrengo egunean auzoko andre bat musua apurtuta agertu zen .

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-01-12

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com